

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)

20 september 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week steeg in [Infectieradar](#) het aantal personen met COVID-19-achtige klachten (3,1%) ten opzichte van de week ervoor (2,4%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht (+6%) vergeleken met de week ervoor. Ook het aantal bij de GGD geteste personen steeg licht (+8%). Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 6 september op 0,97 (0,91-1,04). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 bleef stabiel (-3%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC bleef relatief laag met 18 opnames (+13%), waar dat vorige week 16 opnames waren.

In het rioolwater steeg de landelijk gemiddelde virusvracht in week 36 (5-11 september) met 21,2%, maar in de eerste helft van week 37 (12-14 september) daalde deze weer met 22,6%. De regio's die in eerstgenoemde week het hardst stegen (Brabant-Noord, 196,5%) of het hoogste rioolcijfer lieten zien (Gooi en Vechtstreek en Brabant-Zuidoost), daalden in de daaropvolgende weekhelft het sterkst. De omikronvariant BA.5 werd in het rioolwater nog steeds het meest waargenomen. Er werd in één monster een deltavariant gevonden en in één monster de BA.2.75-variant.

In de kiemsurveillance is BA.5 sinds juni de dominante variant in Nederland. De BA.2.75-subvariant neemt nog steeds toe. Er zijn geen aanwijzingen dat deze variant meer ziekmakend is dan de overige omikronvarianten. De prognose voor verdere ontwikkeling van het aandeel van de BA.2.75 op basis van de meest recente gegevens uit de kiemsurveillance suggereert dat BA.2.75 mogelijk later dit jaar dominant kan worden. Maar dat is nog steeds onzeker.

Conclusie en adviezen

Het aantal mensen met COVID-19-achtige klachten, het aantal afgenomen testen en het aantal mensen met een positieve testuitslag zijn deze week weer licht gestegen. De virusvracht in het rioolwater daalt weer na een korte periode van stijging. Het aantal nieuwe ziekenhuis- en IC-opnames bleef stabiel ten opzichte van afgelopen week, toen deze licht stegen. Samengevat lijkt de epidemiologische situatie relatief stabiel te zijn.

Advies coronathermometer-stand

Zie voor de actuele coronathermometer-stand het laatste advies van het Responsteam.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week steeg in [Infectieradar](#) het aantal personen met COVID-19-achtige klachten (3,1%) ten opzichte van de week ervoor (2,4%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht (+6%) vergeleken met de week ervoor. Ook het aantal bij de GGD geteste personen steeg licht (+8%). Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 6 september op 0,97 (0,91-1,04). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 bleef stabiel (-3%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC bleef relatief laag met 18 opnames (+13%), waar dat vorige week 16 opnames waren.

B) Rioolwatersurveillance

In week 36 (5-11 september) steeg de landelijk gemiddelde virusvracht met 21,2% ten opzichte van week 35, naar een waarde van 661 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. Dit betrof dus een stijging na het plateau van de 3 weken ervoor. In 20/25 veiligheidsregio's steeg de gemiddelde virusvracht tussen de 10,8% en 196,5%. Veruit de sterkste stijging vond plaats in Brabant-Noord, maar ook in Twente was er een flinke stijging (76,6%). Laatstgenoemde kwam daarmee in de buurt van de 2 regio's waar het rioolcijfer in week 36 het hoogst was: Gooi en Vechtstreek en Brabant-Zuidoost. In deze laatste regio vond ondanks het hoge cijfer wel de sterkste daling plaats (39,7%), en was daarmee 1 van de 3 regio's waar in week 36 een daling werd waargenomen. In 2 van de 25 veiligheidsregio's bleef het rioolcijfer ongeveer gelijk.

In de eerste helft van week 37 (12-14 september) daalde voorsnog de landelijk gemiddelde virusvracht met 22,6% ten opzichte van week 36, naar een waarde van 512 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. Dit lijkt dus een omkering vergeleken met de stijging van de vorige week, die we ook terugzien op regionaal niveau. In 19 van de 25 veiligheidsregio's vonden (voorsnog) dalingen plaats van tussen de 10,1% en 59,5%, waarvan de sterkste in Brabant-Noord (waar de week ervoor de sterkste stijging was). Ook vonden er sterke dalingen plaats in Gooi en Vechtstreek en Brabant-Zuidoost (49,6% en 45,2%, resp.), waar vorige week het rioolcijfer het hoogst was. In 2 van de 25 veiligheidsregio's steeg de gemiddelde virusvracht: Flevoland (33,3%) en Haaglanden (20,1%). Hier waren de rioolcijfers ook het hoogst. In 3 van de 25 regio's bleef het rioolcijfer ongeveer gelijk. De cijfers uit de eerste helft van week 37 zijn gebaseerd op 297 van de in totaal 311 meetlocaties, de data worden de komende dagen verder aangevuld.

In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 36) was de omikronvariant BA.5 wederom het meest prevalent. De specifieke mutaties voor de BA.4-variant werden ook nog steeds in meerdere rioolwatermonsters gedetecteerd. Er werd in één monster de deltavariant gevonden en bij één locatie werd de BA.2.75 variant als meest prevalent variant gevonden. De opkomst van deze en mogelijke andere mutaties en varianten wordt in de vervolganalyses nauwlettend in de gaten gehouden.

C) Kiemsurveillance/virusvarianten

De omikronvariant heeft tot op heden 5 subvarianten die met extra aandacht worden gevolgd: de zogenaamde BA.1-, BA.2- (inclusief subvariant BA.2.75 en BA.2.12.1), BA.3-, BA.4- en BA.5-varianten.

Deze nieuwe varianten lijken volgens de WHO niet ziekmakender dan de BA.2-variant die recent het meest in Nederland voorkwam. Wel zijn er aanwijzingen dat antistoffen minder effectief zouden kunnen zijn tegen deze varianten.

Subvariant BA.5 is in juni dominant geworden in Nederland. Het aandeel van deze en andere varianten wordt in de kiemsurveillance gemonitord en daarnaast ook bepaald middels variant-PCR.

Sinds juli 2022 wordt in verschillende landen een subvariant van de BA.2 gezien: de BA.2.75. Deze variant is onder meer aangetroffen in India, Australië, Japan, Canada, de Verenigde Staten, Duitsland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk. In Nederland zien we deze variant in de kiemsurveillance toenemen. Het is nog te vroeg om te kunnen inschatten of dit zal leiden tot een toename in aantal corona-infecties. De BA.2.75 lijkt door kleine specifieke veranderingen de opgebouwde afweer tegen COVID-19 (door vaccinatie of een infectie) gemakkelijker te kunnen omzeilen. Er zijn geen aanwijzingen dat deze variant meer ziekmakend is dan de overige omikronvarianten. In de landen om ons heen lijkt deze variant net als in Nederland langzamerhand toe te nemen. Het RIVM volgt de situatie op de voet.

De prognose voor verdere ontwikkeling van het aandeel van deze BA.2.75 op basis van de meest recente gegevens uit de kiemsurveillance suggereert dat BA.2.75 mogelijk later dit jaar dominant kan worden. Maar dat is nog steeds onzeker. Deze prognoses worden wekelijks bijgewerkt met nieuwe data uit de kiemsurveillance.

De toename van varianten wordt in samenwerking met Saltro ook gevolgd met variant-PCR. Variant-PCR-data geven een indicatie voor aanwezigheid van BA.4/5, maar stellen deze niet met zekerheid vast. Ook kan geen onderscheid gemaakt worden tussen BA.4 en BA.5. Deze data geven ook een indicatie voor aanwezigheid van BA.2.75. De meest recente prognose laat een afname van BA.4/5 zien, en daarmee toename van andere varianten zoals BA.2.75. Echter, ook hier is de onzekerheidsmarge groot.

Deze data betreffen meerdere GGD-regio's maar geven, in tegenstelling tot kiemsurveillance data, geen landelijk beeld. De data uit de kiemsurveillance en variant-PCR-data laten hetzelfde beeld zien wat betreft aandeel BA.4/BA.5. Gegevens van de variant PCR van Saltro laten zien dat het aandeel BA.4/BA.5 samen begin juni dominant is geworden.